

at laane mig denne Rapport, og jeg skal nu til-
lade mig at læse videre. Forinden maa jeg dog
henlede Opmærksomheden paa en Ting, som vi
har lært af denne Forhandling. Jeg tror nu ikke,
at det kan siges, at vi have faaet noget stort Ud-
bytte med Hensyn til selve den foreliggende Sag
om Aldersgrænsen; men vi have dog lært saa
meget, at vi skulle være meget forsigtige med at
nævne et Ord i Almindelighed som Militis eller
Signende. Under Finantslovens første Behandling
tror jeg det var, at det ærede Medlem for Ran-
ders Amts 2den Valgkreds (M. P. Jensen) gav
en Fremstilling af Militæret, idet han derved
pegede paa Landeværnet ved Kjøge; men det kunne
vi jo Alle være enige om, at det er Noget, som
vi helst ville være fri for. Nu forekommer det
mig imidlertid at være et Fremstribt, naar det
ærede Medlem siger, at den væsentlige eller del-
vise Forskjel mellem Militisen og den nuværende
Ordnung bestaar deri, at Militisen har svagere
Kammer. Det maa altsaa være den væsentligste
Indvending, som det ærede Medlem har mod den
nuværende sveitsiske Hærsorden. Nu taler jeg
ikke om den, der findes i dette Øieblik; men jeg
taler om den, der sandtes, da den blev prøvet
sidste Gang. Jeg tror, at vi ere enige om, at
den er bleven prøvet i Jarens Stund for 8 Aar
siden. Der blev da, som jeg har hentydet til,
afgivet en Rapport af 19de Juli 1871 af Gene-
ral Herzog, og af den er det nu, at jeg skal til-
lade mig at læse et Par Linier videre. Det, som
følger allernærmest efter, hvor jeg standsede igaaer,
tror jeg ikke har nogen videre Interesse. Det
var, at der var meget saa Syge uagtet den stærke
Kulde. Dernæst omtales Befalingsmændene, og
saa kommer videre: Den største Del af dem for-
stod meget godt at udsylde deres Plads, — jeg
maa oversætte lidt frit, jeg har ikke noget bedre
tilsvarende Udtryk, der staar paa Fransk, „so tirer
d'affaire“ — Andre derimod, men det var kun
et meget ringe Antal, vare ikke i Søide med deres
Stilling. Det forekommer mig, at disse almindel-
lige Bemærkninger indeholde en saa fortrinlig
Dom over Befalingsmændene i det Hæle i den
sveitsiske Militis i 1871. (Thomson: Læs
videre Slutningen, det er det, vi har bedet om!)
Ja, jeg kan ikke saadan læse det op paa staaende
Fod, da jeg ikke har set det i Forveien; men det
er mig ikke ubekjendt, at General Herzog havde
meget at indvende, og at hans Rapport indeholdt
Raadvisningen af en Mængde Mangler, og at det
lebede til, at Hæren omorganiseredes. Men nu
spørger jeg: Kunde Schweiz's Hær gjøre i den
Grad Fyldest i 1870—71, hvormeget mere maa
man da ikke antage, at den kan gjøre det nu efter
den 13de November 1875, da den nye Hærsor-
dning blev vedtagen. Jeg tillader mig at tro, at
man her i Danmark har set noget for fornemt paa
disse Forhold, og jeg slutter det deraf, at, da jeg
for nogle Aar siden fra Schweiz havde skaffet mig

ikke alene Hærsordningen, men ogsaa en hel Række
organisatoriske Love, som havde laaet Hærsordningen
fæst og havde ført den ind i Øvbet, da laante det
ærede Medlem for Njebenhabns Bde Valgkreds
(Ivermoes), som nu er i Vestindien, disse over i
Generalstabens og var meget glad over dem; thi
der kjendte man dem ikke. Jeg vil blot nævne
som en Enkeltthed, at Ordnungen af det militære
Jernbanevæsen i Schweiz er saa fortrinlig, at jeg
tror, at den kunde tjene til Mønster og laa her.
Nu vil man sige: Schweiz er ikke Danmark. Det
kan naturligvis ikke være Meningen at oversføre Sluiff
fra den ene Hærsordning til den anden. De har
saaledes i Schweiz Bjergartilleri. Jeg kommer
da derved til at tænke paa en tidligere Ytring af
mig, som er bleven misforstaaet, og som let kan
misforstaaes, naar den anføres i Almindelighed.
Jeg sagde for flere Aar siden, at Havene ere for
Danmark, hvad Bjergene ere for Schweiz. Der
er noget Sandt deri i militær Henseende. Paa
samme Maade, som Bjergarmene skjære sig ind i
Schweitz og dele det i en Mængde mindre strate-
giske Skuepladser, paa samme Maade ere Danmark
delt ved Balterne, Sundene og Havarmene, der
skjære sig ind. Netop det gjør det saa nødvendigt
for Danmark at gaa over til Folkevæbningen, at
gjøre Forsvaret mere stedligt. Det er det, jeg
ser som det Væsentlige ved Folkevæbningen, at
der er en stedlig Organisation, at den faktisk og
administrative Inddeling falder sammen. Jeg skal
ikke komme mere tilbage til de finantsielle Betragt-
ninger, som jeg tror ere blevene tilstrækkeligt be-
lyste. Der er imidlertid een Bemærkning, som jeg
glemte at fremsjøre forrige Gang. Det var i An-
ledning af det Spørgsmaal, som den ærede Krigs-
minister fremhævede i sin Tale ved Finantslovens
første Behandling, da han med Hensyn til Schweiz
spurgte: Hvad har man saa? Det vil jeg
svare, at man har en Hærstyrke, som naar man
sammenregner, hvad man her nærmest maa kalde
for Linien og Landeværnet, udgør i Krigstid
212,000. Men det forekommer mig er ikke al-
deles at foragte i en Tid, hvor Mærkerne spille
en ikke ringe Rolle. — Jeg skal nu ganske kortelig,
da jeg har bragt denne Sag i Forbindelse med
det foreliggende Lovforslag, sige, hvad min Hoved-
betragtning er i den Henseende. Jeg er ikke enig
med det ærede Medlem for Randers Amts 2den
Valgkreds i, at det Betegnende for Folkevæbningen
er at have svage Kammer, det tror jeg netop er
uvæsentligt; men tillige tror jeg, hvad jeg sagde
i Gaar, at i alt Fald til en vis Grad stærke og
faste Kammer, ere nødvendige som Dørgang til
Folkevæbningen. Men det, som det peges paa i
dette Lovforslag, disse 3 Aar, som er saa demo-
raliserende for Befalingsmændene, er efter min
Mening netop som et raadent Kræftskaar, der
svækker Kammernes Styrke. Jeg tror derfor, det
var ønskeligt, at man kunne komme bort deraf
paa den ene eller den anden Maade; men jeg vil